

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Halakhot ketanot

Ḥagiz, Ya'aqov Ben Shemu'el

לאומש ןב בקעי, זיגח

Poh Ṽinizi'ah, 464 [1703 oder 1704]

חמקה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9379

המכ"ה אשר נדרתי בכו' קס' להעתיק
 הלכות נזירות למה'ויקם אקוימה וכדי להפלים
 הסו' למכין **רצה** זכר למאמר רח' בע לפיך
 אחר אל האהל קצת ש' פרטיות שנמצאו אצלי והסבתי
 עליהן ממה שלמדתי מרבתי החיים עד סנה אורך ימים
 בימינום סלה והנחתי עין עס ונחמו ויתענגו עד כי יבא
 טילה יקובו וירכנו במהרה בימינו אמן למען בדרקס
 יגדיל תורה

שאלה רפ"ג
 כשאלתי להוות רעי בענין
 טלטול השולחן שעליו הכר
 בלול ס"ק או שרי או אכיר כדעת מרן מוה"ר יק"א סי' רע"ז
 ק"ג והיתה **תשובתי** ראויא למשמע לה
 מההיא דפ' כירה הלכות ה"ף כוף ה"ף קי"ז וריש דף ק"ח
 הר"ן ז"ל פסקא המתחלת וקפויא לן ההיא דברסיון בפ'
 כל הכלים וכו' כדכתי' וכו' דכל שעיקר טלטולו משום
 דבר המותר ודבר המותר הוא שמטלטל אלא שאו אפשר
 לו לטלטל אותו דבר המותר אלא וטלטל עמו דבר
 האכור בטלטול מן הכר בכ"ב שרי וכו' והיונו ההוא
 רפנה שטמנה וכו' והיונו כמודתן בפ' ב"ט בגי' זמר
 ואין מטלטלין אותו כווד הוא עושה נוטל את הכוסין
 והם נופלות ותכן וכו' אבל כשעיקר טלטולו בטובל דבר
 האכור אעפ"י שמטלטל אותו מן הכר וכו' אכור וכו' עכ"ל
 והשתא אי עיקר טלטולו משום השולחן ובגון כדי להקריב
 אליו השולחן או לרחקה הוי עיקר טלטולו משום דבר
 המותר ושרי: ואי עיקר טלטולו הוי כדי לקרב אליו
 הכר או לרחקה מעליו הוי עיקר טלטולו משום דבר
 האכור ואסור: ואין לומר דכי עיקר טלטולו משום
 שולחן כמי ליתמר דהא שולחן הוי בכוס לדבר האכור
 דהיונו הכה הא ליתא חדא דהוי בכוס לדבר האכור
 והמותר דהיונו המאכל וכ"ה שרי וכדכתב הר"ן דף זה
 ע"ב גבי כנוכא פ"ה ומסקי' לשמעתתא הכי אלא אר'
 וכו' ע"ס: וראיתי בעין הזכירה אם איכנו לי כמכונב
 כמנהגו בעונותי דמרכא הב' מיתתי משמיהו דרבנותא
 חילוק בין עס הכר קודם בשולחן לסס המאכל קודם
 וכעת לא ראיתיו כי איכנו אתי ושאלת ספרים לא טכיה
 כי אם במועטים ועוד מוכין לממר דלעולם שולחן לא
 הוי בכוס לבד מודי דהוי אההיא דתכן בפ' ב"ט ומיתתי
 לה הכא הר"ן בפ' כירה ריש דף קי"ח נוטל את הכוסין
 והם נופלות ופירש עלה הר"ן עס פ"ט ריש דף ק"ח נוטל
 את הכוסין של הקדרה שיש תורת כלי עליה ואע"פ שכן
 עליה לא איכפת לן מודי דלא כעשית בכוס להן שאין
 הקדרה וכוסיה בכוס להטמנה ולכוסין ותשמיש להם
 ואדרבא הם תשמיש לקדרה וכו' עכ"ל: והשתא כי
 היכי דהתם הקדרה תשמיש למאכל וההטמנה וכוסין
 תשמיש למאכל שבקדרה דהיונו לסמך מוס התבטיל
 ולא קרינן לקדרה תשמיש ההטמנה וכמו הכא כמי

השולחן תשמיש למאכל דהיונו לסוס בו המאכל והכר
 תשמיש למאכל שבשולחן דהיונו לראות המאכל ולאכול
 לאורו ולא שהשולחן תשמיש לכר ואפ"י תימא דכר
 לפרדות שבת הוי מכוה וחשוב עונב שבת מ"ה ליכא
 לאחשובי הכר עיקר דליתו שולחן תשמיש לכר דא"כ
 ההוא דבמה טומנין ממי להווי קדרה תשמיש להטמנה
 דהא עונב שבת לאכול המאכל חס אלא לאו ל"ס ומיהו
 זוכרני דמרכא הב' מחלק גבוי כר משום ע"ס דהוי עיקר
 וכמומה מיתתי לה בפס הר"בס ומיהו אפ"י תימא דהוי
 כר עיקר מ"מ לא הוי עיקר טפי מהמאכל עכמו שהוא
 עיקר כעודה ובגון דהמאכל הוי כמי עיקר הדרין לטעמא
 קמיתא דהשולחן הוי בכוסים לרבר האכור וד"ה ושרי
 כל היכא דעיקר הטלטול משום השולחן ולא בכר של חמין
 עסיקין וכדכתי' וכו' ואיזר עינינו במאור נזירותו: האי
 דאמרוין מגו דאתקפאי לבין השמעות אתקפאי לכוליה
 ומא דהיונו בגין מיהו האכור מתמת ווס מעבר בגין
 מיהו מתמת ווס סמכנס: והוא דיוס סעברי דוקא
 מיהו ודאי אסור אבל אי ווס מעבר בגופו אינו אלא
 ספק אסור לא אמרוין בכ"ה נוגו דאתקפאי לב"ה אל'
 ומא דבתרומה לילב וערבה עיקר סו' דר"ה וכל הו

שאלה רפ"ד
 חס מותר לעשות מן הפרוכת
 כסוי לבימה דיש מי שהורה
 לאסור: והנלע"ד דזה שהורה מירידה הוא לעשות
 מפרכת הארון כיסוי לתיבה אחר המהולה לא ודע מאי
 קאמר דהן חמת הארון עכמו הוא יותר קרש מן התיבה
 מפני שהם ת מוכה בתוכו בקביעות מש"כ התיבה שאין
 הם ת מוכה עליה בקביעות כי אם דוקא בשעת קריאה
 אבל הכיסוי של התיבה לדעתו הוא יותר קדוש מן
 הפרוכת כי הרי הפרוכת הוא תשמיש של הארון שמוכח
 בו הם ת ואינו מובע כלל בס"ת ולא משמש אותו בשום
 דבר מש"כ הכיסוי שעל הבימה שבשעת קרואת
 התורה הם ת מוכה על הכיסוי והוא מיוחד לכך וכמארת
 הבימה תשמיש לכיסוי ולא הכיסוי וקרא תשמיש לבימה
 מאחר שאין הם ת מובע כלל בתיבה ואין מניחים לעולם
 על התיבה כשהוא ערומה הם ת אלא דוקא כשהוא עס
 הכיסוי ומאחר שכן קדושת התיבה בא אליה מצד
 הכיסוי ולא מצד אחר ובגון שכן אין ס' סקדושה רבתי
 אשכחא בהדין כסותא ולולי דמתפסוה הוא אמנא
 דאסור לעשות מן הכיסוי הזה פרוכת להיכל כי לדעתו
 מירדה היא מאחר דאין הפרוכת מובע בס"ת לשמשו כמו
 שהוא הכיסוי הזה שהוא עשוי דוקא לתשמיש הם ת
 דבלאו הכי לא יכחו' הם ת על הבימה כשהוא ערומה
 וכמארת תשמיש קדושה דס"ת בגור מש"כ הפרוכת
 ההוא תשמיש לתשמיש ואינו דוקא אלא לבבד ולתפאר'
 לעינו כל העם סא יגעו בארץ: אך מאחר שאנו רואה

דבריו

דבריו הרמבם ז"ל שכת' וז"ל פרוכת בעל הארון שמניחין בו הספרים כמטפחת ספר תורה וכו' ע"ש אף שהיונו יכולים לפרס דבריו דרוקא כשמניחין בו הספרים הפרוכת קאי אין לנו עפק בתגר זה מאחר באין בס' א' מן הראשונים שמדבר בזה ולא יהיה אלא דוקא שנסוה הכרוכת לכיכוי והכיכוי לפרוכת די לנו לכ"ד דסקולין הם בקדושתן ויבואו שניהם כדי שיוכלו לעשות בלי ס' מהפרוכת כיכוי לתיבה כדפרשנו וה' יקדשנו בקדושת תורתו

שאלה רפ"ה ארס' א' שאירעלו שמת בנו ואח"כ מתה אמו בתוך אבלות בנו ושלמו ל' של אמו ביום א' של חג ובערו בו בתוך הרגל מהו שיהא מותר לגלח בה"מ: **תשובה** כראה שהוא מותר לפי שהוא דומה למי שהתירו לו בתוך ימי הרגל שמתה לגלח כן הדבר הזה כיון שלא היה יכול לגלח בערב הרגל מותר לגלח ברגל: ואין להקשות על זה ממה שאמ' פ' אלזי מגלחין דף י"ז תנא הכהן והאבל מותרין בגילוח האזי אבל הכי דמי וכו' אמאי לא חוקמוהו ב"ד שהגוי עמי הגערה בתוך ימי הרגל • דמהא לא תברא דאין זה נקרא אבל ובבריותא אמרו הכהן והאבל דכרא' שהוא אבל ממס' לכן חוקמוהו בחל' ז' שלו בשבת שהוא ערב הרגל ולא יהיה הדבר אלא כפק כיון שח' אינו אלא מדבריהם כל מאי דמתפק לן חזינן לקולא כמו שכת' הרב המגיד בפ' שביעי ורבינו פוסק להקל בשל דבריהם' אלא דקשה לזה ההיא דאומן שאבדה לו אבדה ערב הרגל שהיא בעייה בבמ' ומטיק בתיקון אמאי לא פסק הרמ"בם לקולא וכבר נתעורר בזה מרנא הב' בסו' תק"לא וכו' דהתם איכא תרי ליפני בבמ' לליפנא קמא שהוא ליפנא דתלמודא קאמר בעי ר' זורא אבדה לו אבדה ע"ה אמ' אבוי ואמר כל הסורקין אבו' כרוקי בויתוכ מותרין וכו' מטיק לאיבורא רב אבו מתני בעי ר' אומן שאבד' לו אבדה ע"ה מהו וכו' תיקון וכו' דליפנא דגמר' מקינין וליפנא בתרא מקפיק ליה לא טקינין מאי דפטיין לן ונקטיין דכפק' נמצא דהררינין לכללין דכל ס' בכל מירי של חמ' נקטיין לקולא ועוד דלדעתיה הקצרה אין כפק אלא מותר במור ודוק

שאלה רפ"ו מי שלא קרא את המגילה בלילה וקראה כשעלה עמוד השחר ה"ס וזא' י"ח כמו דק"ל בק"ס אולא • **תשו'** זכרני שבשנת התנ"א נכתפק בזה מרי הרב המובהק כמהר"י נ"ו בהברת שאר הרבנים חבריו והם זכרוני היונו לי מבזיב כראה לי דעלתה הסכמתם דלא יזא ושאניק"ס דתליה קרא בשכבך ובקומך ואית אינטי דבנו בההיא שעתא אבל ת"מ צריך לילה ויום וזה ג"כ דעתי כעת וכריך עוד עיון בהר"ש • ואם נדמן לו מגילה

כשעלה עה"ס אינו יכול לברך ואם רוצה לקרות יקרא בלא ברכה כקורא בתורה ותו לא ומירי חובת מ"ת לא יזא בפשוט (ואגב הודיעך עוד שבשנה הזכרת •)

רפ"ז נכתפקו בשיבת הרב הכולל כמה"ר אליה עובדיה נ"ו שהיתה בבית חמו המעולה כהר"י אירגס נ"ו אשר היה דר בבית הסמוך לת"ת שהוא בית הכנסת ויש לבית חלונות פתוחות על בה"כ מהו שיהא מותר לקרוא את המגילה בביתו עם הציבור ובפרט אם יסביח מן החלונות בעת קריאתה משום דק"ל לענין קרוס דבראיות פנים סגי או אמרינן הכא נמי דכוותה או דלמא הכא לא ופרקומו ניכא שאני יומ"ס אב"י הוא דהיו רוצים לומר דודאי יזא מכח ההיא דסנינו היה עובר אחורי בה"כ ושמע קול שופר או קול מגילה יזא עיון הדבר בטורם והכת החולקת שהיא גס היא סברתי כהיום הזה דלא יזא ממ"ס פ"ק ד"גילה א"ר מגילה בזמנה ביחוד שלא בזמ' בעשר' ורב אפי אמר בין בין בעשרה עיון סס פי' רשו' ודבריו התוס' שהוא מחלוקת גדול בין הפוסקים ומה שלא פסט מרנא הב' הלכתא כמאן מפני המחלוקת וכבר מויתי דחטרב להא ררב אפי באופן שלא לפסק הלכה מאחר דאפשר דהא דמס רב הוא מידת חכירות ואיכא תלתא דעות עיון בב' ואחר ההכמה דעתי מחויב להצרכיכו ללכת לבה"כ ואינו יזא מירי פרכוס במשביח מן החלונות ואין צורך להאריך כי במה שכתב' די לך לגלות עיקר ושורט הדבר ואם באנו להאריך תתרבה ההוצאה בדבר הפשוט הן אמת כי נאשר לי לעיון מה הענה למה שמ"ך מכ"ה הגאון מ"ז ז"ל בכ"ו דרפ"ט ס' ה' וזה לשונו זה הדיון הוא מא"ח והוא נמשך אחר מ"ס רבינו בהלכות חנוכה כ"י תר"עו כעוף ג' דכיון שהוא במקום שאין יהודים ולא יש מנין חייב כל או"ל לקרוא אם יודעם לפרקומו ניכא כמס' שבה נוכח החמירו שאפי' במקום שמן הדיון הוא כטור עכ"ל להיות שהוא מקום גוים חייבי כ"ה"ה גס הכא ה"ה והוא הטעם ומה נכון שרין זה ודהתם הוא מס' אח' ודוק מס' כ' בעיר שיש ישראלים וקרוים בצבור אזיכול לקרות א' ומוציא חבירו אפי' שיערע ואפי' שבהותו הבית אין מנין כיון שבעיר היה כבר פרקומו ניכא ודוק עכ"ל ז"ל והחילוק פשוט חכם ותמצא ועל הכל שאין הפסל מחייב שימנע עצמו לכתחילה מלהצטרף בהדי עשרה אם לא באופן כההוא דכת' מרי הרב מ"ז ז"ל •

רפ"ח בבואו לתחום מצרים ראיתי פרי יוצא באילכו המצרים הזכרים והוא כעין כפפת ונקרא' בל' ערבו ג' זמאר ולא ידעתי מהו לענין הברכה ויזכרתי ברטו לראות אם הוא הפלאמוטו שהביא מ"ן בב"ר ד' ומצאתי להרב בע"ה דף ז' ע"ד וז"ל כפניות וכתתי דקראו להוכספרי מברכין עליהו בפ"ה דכיון דלא עבדי פירי אחריני היונו כרויהו וכו' ע"ש: טוב דאיתי

ראיתי הרב בעל הערוך בערך נסן דהביא האי דבה"ג
ושם האריך במורטי התלמוד עיון פ' בכל מערכין דכ"ח
ע"ב כוונות הבמ' ולרמז דקאמר התם דקתני מטמאות
ברכשחני דקלים זכרים שעושים כפסות ואינם נעשים
תמרים לעולם וכפסות הוא במר פרוס ולוקטין אותם
בנוסן והנהו אוכלא ניכנה וכו' ע"ש נראה מסם ומשמע
דקן הן הגומ' אר שאני דן עליו ומאחר שזהו פרוס
ואוכלא ניכנה לענין עיבוד מברכין עלויהו בפסות
בפה"ע ולא כמו שעלה ברעתו מעיקרא לברך בפ"הא
ורכיתו לרמתו לבוסר דכיון שלא הגיע לפול הלכן
מברכין עליה בפה"א דהתם שאני סבופו להיות גדל
ולתעשות פרו אבל הני אין גדלים יותר וזהו פרוס ולא
עוד כיון שכן ליכא ספקא דברכתויהו בפה"ע עיון פ'
כיכר מברכין ד"לו ולבקיאות ראשון דנראה דסותר קצת
ממאי דמקטו להו אלו עזר זעירא וקאמר והא הוון תמרי
מוכרחים אנו לומר דהאי כופרא דאל עליה זעירא הוא
על כופרא דקבה דוראי סופו להיות תמרי אבל כופרא
דזכרי דלא הוון תמרי לעולם הוא הוא פרויהו עיון
בערך ערך כפר נמצא דאינו הפלאמיטו שהביא מרן
ואותו פלאמיטו הוא ממש ראש האילן דנתוסף משנה
לשנה ולהיות חדש הוא דך ויפה לאכילה אבל אינו פרו
ולכן ברכתו שהכל ועל הכופרא דהנקבות עדין לבי
נוקטי מה נכרך אס כדמי אותו לבוסר או כאמר פסק
מרכא דכת' ושאר אילנות משיוצאו פרו מברכין עליו
בפה"ע או כאמר שהכל.

ר פט הלכה למעשה אבל שהוא בעל ברית מותר
בנעילת הסנדל ופטור מעינוף הראש וגם
לא יאמרו צרוק הדין ש"ט הוא לו כדכ' מוהרי"ל ז"ל הביאו
מוהרי"ק ב"ד סו' ת' וכת' עוד שמותר ללבוש בגדי
שבת עד אחר בה"כ ובדאי שאז הם מוהלין בב"ה
כמנהג ע"ק ורופלס תו' אבל כשהמילה בבית או מותר
עד אחר המילה וקרוב בעיני שיקראו לו לם' ת' אס אירע
בשני או בחמשי ואע"פ שכת' הטור בסי' שצ"ט אס
הכהן אבל ואין כהן אחר בב"ה מותר לקראתו אבל בענין
אחר לא ואכור היונו דוקא באבל ואינו בעל ברית אבל
באבל שהוא בעל ברית בודאי שהוא מותר מאחר ש"ט
שלו הוא ועוד נראה לי דבזמן הזה שנהגו לקראת לאבי
הבן יס"ק לם' ת' שמותר לקראתו בשבת ג"כ דהוי דברוס
על פרהקיה כהני דר"ת ז"ל שהיו קוראין אותו בכל פעם
ג' בם' ת' ואירע בו אבלות ולא קראו החזן ועלה הוא
מעצמו ואין להחמיר כ"כ בד"ת שהרי רי' התיר כמו
שכת' מרכא כו' הנז' ואע"ג שפסק הרב דלא כרי' מ"מ
כשהיה לנו אחת ספק ראוי לתפוס דברי רי' משתה
הדברים פטוין שיוכלים לקרא לאבל בשבת מאחר
שנהגו עתה לקראתו בשבת ובחול כשהוא בעל ברית
וזה נראה פשוט כפי האמת וכפי הרשום בזכרוני עיון

בהרב בעל כ"ה הל' בשואות כפוס דכ"ל רמזא ונותי
בדבר הזה ואינו זוכר באמת מסקנתו.

שאלה רצ

חלב בהמה טמאה אכור מן
התורה כאשר מבואר בסי'
פא' ט"ד מהו שיתרפא בו מי שיטלו חולי ד' לה אומה
מעורב בחולי זה עוד אחר שנקרא אפריטאמיטו ד'
פיג'ו טבלטון ערבי קורין אותו דיקוט נפ'אס שאומרי'
קצת אנשים טע'ד סגולה נתרפאו בהיותם שותין חלב
אתון מספר ימים. **תשובה** אלא ידענא מאומד
והשמועה ששמעתו ממר חמי הח' הס' כמה רמ' מלכי
שחולי זה יש בו סכנה ואס לא הווס למחר והריוזה
נקרא טריפה מחיים וסופו למות מחולי זה ועוד עתה
בשעת מעשה שאלתי את פי הרופאים ואמרו שיש
סכנה בדבר ושנמצא בם' הרפואות טבעית תרופה זו
גם למי שמוריק דם מסו ושנכתפאו מהם ע"י ולהכי
קראתיה תרופה דאיתמחית בחזקה מפי רופאים ומפי
ספריהם ולכן התרתי לסתות חלב זה לבעל החולי הזה
אשר שאל ושימחה כמאמר הרופאים בלי התערבות
כלל וכמכתי אמה שחורה אבי התעודה הרמ' בם ז"ל
פ"ה מהלכות וסודי התורה דין ח' ע"ש והדין דין אמת
ועכ"ז אמרתי לו שאס לא יפסיד לרפואה שבדי לזאת מורי
ס' אי בעינן שחולי יהי מוכן לזמן קרוב וכראה -
או כימא דרו לנו סיהיה החולי מוכן אע"פ שאינו
נראה לפי שהוא לזמן רחוק והנה הוא מתהלך בחוץ על
משענת רגליו שיערב דבר מר שאז אין אומר בתוך
זמן שתית החלב הנז' שהוא מ' יום חל ט' ב' להיו' בתוס'
ושאל שאל האיש אס יתענה ח"ל מה' ים והסוב שאס
היה מפסיק מנין ימי השתיה שהיה צריך לחזור ולמנות
עוד ימים אחרים וען כי הימים הראשונים יפלו אזי
אמרתי לו שניחתי עד שאתיושב בדבר ואחר הישוב
התרתי לו שלא יתענה כי אמתו אס אתה מחמיר לו
כמצאת מכסילו לעתיד בחוסור מן התורה וען הוא
מוכרח במעשיו לשוב ולמנות עוד ימי השתיה מחדש
ולכן יותר טוב להתיר לו שלא יתענה ולא שיתבטלו עי'
כך הימים שעברו וכמכתי עוד בזה על הוראת מרכא
מוהרי"ק ז"ל שפס' בא"ח כו' שפ"ח כו' אע"פ אס כן דין
מינה לנ"ד במכ"ט הואיל וכבר כת' דהוא חולי מוכן
ומה גם בהצטרף והמחמיר אינו אלא מן המתמיהים והאל
יכילנו משביאות.

שאלה רצא

טחול שנכלה בלא ניקור מהו
תשובה כך כתוב
בהגה שערי דורא מעשה היה בטחול שנכלה בלא ניקור
והתיר הר' משולם וזכריו דשיערוהו דהטחול והחלב
הכשר שבוהו ס' כנגד חלב האוסור עכ"ל הן אמת כי
ראיתי להרב בעל פרי חדש דכתב דאין לסמוך על בנתם
טחול שלא כל הטחולים שונים וכו' ואכא לא ידענא מאי
קאמר

האמר דאם קבלה מרבנותיו נקבל ואם לדון יש תשובה
 דאין הכי נמי דלא כל הטחולים טוין דיש שמן ויש כחוש
 אבל כל א' בפני עצמו לפי רוב חלבו הוא רוב שותן
 וגודל הבשר הכשר טבו ודאי יהיה טעים ואם רב חלב
 האכור למה לא ידבה חלב הכשר ואם מעט הוא חלב
 האיכור מעט ג' כ' יהיה חלב הכשר וכך שיער הר'
 משולם וחבריו בכל קתס טחול דוק בדבריו ותמצא
 כי אין לקמוך בזה על הרב בפ"ה ובמדה שאדם מורד
 וכו' ויש ויש לקמוך על מעסה של הרב בעל ס' ד' ז'
 שהוא ממש כ"ד והי' ואיר עינינו בתורתו:

שאלה רצ"ב

השוחט בחצירו טעה עופות
 לח"א והנה האיש בלכתו לביתו כפל לוא' ולא הרגיש עד
 אשר הגיע לביתו אזי חזר לאחוריו מחזר על אבדת
 העוף וילך סובב עד מביו חזר השוחט ומצא פס עוף א'
 שחוט שכפי הכהנה לו הוא העוף שנפל לו אבל אין לו בו
 טביעות עין מה דינו: **תשובה** לכאורה הוה
 כראה כי פתח התיר פתוחה לפניו הוואיל ומצא במבו
 השוחט ורבנים לדבר שא' אבד וא' מצא ושחוטת
 הקומנים כראוי והשוחט ג' כ' שמעיד שלא יבאת בבלה
 מתחת ידו: אבל כד דיוקת ספיר חליבא דהר"ף
 והרמ"ב ז' דחזלי כסברת רב הוא פטוט שהעוף הזה
 אכור באכילה מטעם דנעלם מן העין ושחין לו בו ט'
 עיניו בב' כו' ס' ג' וכו' א' דין דלת ועיין בדרישה ובפ"ך
 וב טו ועיין בטור חה"מ כו' רכ"ט דין ו' ועיין בסמ"ע
 לזמנא הדינים כי לכאורה נראה דסתרי אהררי ותמוהים
 בהשקפה א' ואם תרצה להקל מעליך עיין בפ"ח בו
 באמת הוא מאבק לכל המחנות ותאכל מפריו ולא כל:
שאלה רצ"ג להודיעך כוונתי בדיון ב' כ'
 ג' ד"ד במה נכת' והוא

באורך ע"ס ולכך אין ראיה מנקטר הטבר לומר דלא
 כפסק הגיד דאיכא למימר דהא דחזר ונקטר הוא משום
 דלא יבא לחוץ ולא התכועש ממקומו אבל הגיד כפסק
 טרם וביאתו לחוץ ודלא כהרב בס' יומיה מצריך לברוק
 הריאה נראה שהוא חפילו אם פתחה י"ב חדש ועין לא
 מהני שהיית הי"ב חדש אלא דוקא לדרוסה ונפלה אבל
 לשבורת הגף קמוך לחיבור הגוף לא מהני י"ב חדש י"ב
 פעמים כי אין זה מוביא אותנו מיריב' נקיבת הריאה
 שזהו סיבת הטרפות דאכתי איכא למיחש שמה תוך הי"ב
 חדש האחרונים העוקץ שהוא קמוך לגוף הנקיב הריאה
 ואף בלרה וכולים אנו לו' שאחר שכתעברה נתחב הקוץ
 והנקיב הריאה ולכן לא קצבו לה שיעור זה והצריכה
 בדוקה ולהיות שאין אנו בקיאין בבדיקת' שיערו חכמים
 כשיעור הב' דאזוי אמרינן שמהחר מהו דחוק מן הגוף
 ליכא למיחש לנקיבת הריאה - טוב ראיתי בספרו של
 הרב מוהרי"קם ז' כי ב"ה ב"ה הנ"ל בפסק להתיר
 בקולית אפי' שסוכבים זה על זה מהכ ס"ס ובאמצעי
 שלא במקום כ"ה התיר נמי מהכ ס"ס: בהיותי ברשה
 אצל הרב הד"ג מ' ב"ה ב"ו ב"ה הנ"ל בספרת הוה אום'
 עד שיברוק כ"ה: וז' והיכא דמזינן לידע בדוקת הגידין
 כגון בבהמה דלא ידעין אם יבא לחוץ ראיתי בתיבת
 הרב במהראנח ז' שראה באומיר סק מ' כי הרב
 מוהר"ח ז' רפ"ל להתיר ביון שהגידין קיימים וליכא
 בהו דיעותא וזה מהכ ב"ב"ס' א"ס יבא ח' ל' ואל תל דבא
 ס' אי הלכתא כרמ' דהוה כברה האחרונה הבתובה
 בפי' כ"ה ב"א ח' הלכה כהר"טבא שהיא הסברה
 הראשונה הנ"ל בפ"ה ואפי' דמקפא לן אי הוה טבר
 על טבר או טבר עם טבר פסק להתיר מהכ ס"ס וסכנ
 הסכמים עמו הרב מוהר"מ אל קלעי ז' ואין לתמוה על
 הרב במסה דכיון דפסק לעיל כו' כ"ה כסברת רמ"א ח' כ'
 היכי בתב' הכא דלדין דלא בקיאין בבדיקת עוף
 טריפה דמשמע דהא בבהמה כפינה דהכא מוירי
 כשנתקטר ופה דליכא למיחש אלא לכ"ה זק"ל

זמה שש"ע

אודיעך האי נוחב אנבע
 דמשערין ביה מהו: **תשן'**
 שלם דעות ברבר הא' כפשוטו אנבע ממש: וישאומרים
 שנוחב אנבע האמור בכל מקום הוא גודל ומביא
 ראיה לדבריו ממש' הרמב"ם בכוף הל' נשיאות כפוס':
 ויש מן האחרונים דקברי דלפחות בעי נוחב שתי אנבעות
 ולכן מחמירים ואומרים דיותר נכון לשער מחכי עצם
 אמצעי ולמעלה טעם ודאי לא יש ב"ה ויש לקמוך על בון
 בעוף בון בבהמה: ומה שהיה נוהג מ"ה מז' ז' היה
 רוחב גודל והוה מדגלא בפומיה שבענין כזה הכל לפי
 ראות עיני הריון באופן הסבירה אם עור ובשר חא"ר
 או אם חזר ונקטר שש"ע וכוונת בהסך הכל למראה
 עיניו ופשוט כי די לנו שאל כטה וזמן ושמאל מודיעת

טעמו וכללי הפוקקים בטרפיות רחוי לאו תמא כרוכלא
 לזיור בספרים כל אופני הסבירות שיכולים להיות
 וכיון שהחכם עיניו בראשו ומראה טריפה לעצמו בירועת
 טעמו הריכוס ויכל להתיר או לאסור הכל כפי המאורע:
 והואיל ואנו בעסק זה אודיעך מש"ק מרבתי הלכה
 למעשה בטור יד כל היבא דבתם מרנא הב' להכסיד
 אח"כ יש אוכרין הלכה רוחת לפסוק כיום אוכרין
 בהפסד מועט: אבל בשעת הדחק כגון כעודת חתנים
 או ביום ש"ק שאין לו מ' או דאיכא הפסד מרובה סמכין
 אסתמא דמרנא הב' אל ואזלינן לקולא: **וזה** לך בנין
 אב לכולם בעצם האמצעי שהוא עצם ב"ה ראה תראה
 דבתם מרנא בקי"ה דין ח' אל בעצם האמצעי אם נחתך
 שלא בצ"ה כסירה ואם נחתך בצ"ה טריפה ולא נאסרה
 מפני שהוא חתוכת הרגל ממקום זה אלא מפני שנחתכו
 הגידים: לפי' אם נסבר העצם בצ"ה ויבא לחוץ ואין
 עוד ובשר חא"ר וברק בצ"ה ונמצאו קיומים כסירה זהו
 סתמו של מרן וכת' עוד ויש אוכרי' נחתך עצם האמצעי
 בכל מקום אפי' שלא בצ"ה ולדעתם אם נסבר העצם
 במקום ב"ה ויבא לחוץ ואין עוד ובשר חוסין את דובו
 אעפי' סברק בצ"ה ונמצאו קיומי' טריפה ממש הסברי
 דהטרפות הוא מפר העצם בלי טענת ב"ה וכיון שאינו
 דבק יחד העבר אפי' שלא בצ"ה טריפה וכת' הרב המביא
 דכל אשכח נזרפת נהגו כקברה האחרונה ואין לשנות
 ע"ם ברין זה וכדומים לו היו עומים מעשים בכל זמ
 כהלכה ומורין כן שבמקום הפסד מרובה ושעת הדחק
 הסברה ראשונה בתמית עיקר וכשהפסד סוכב זע"ב
 היו מערין כאמור ואם נמצא שיעור מכשירין • וכשלא
 היה שעת הדחק ולא הפסד מרובה והעבר סוכב זע"ב
 אפי' שלא במקום ב"ה המנהג היה להטריף כקברת
 היא • **עוד** ראיתי שבחנות שמוכרין הבשר רנו
 לקרוא הפסד מרובה מוק' דום אחד שלם ובפרט
 לעטין כל הבשר המכור והמכר דיג"ב היתר ס"ם
 מתהפך וכמכו המוחטים המומחים ובקיאין פסתמו של
 מרנא והפסידו פשיעור הידוע עיין סי' כ"ו בדין ט'
 והגה כי צריכים אנו לאוקומא במקום הפסד מרובה
 רחוי לא תימא הכי קסויא דדויה אדויה כי' כ"ה עם סכ"ו
 ולשום אפסר לו דמירי דוקא כשהמכה בבשר ב"ה
 ולכן משערין ברוחב אצבע ואמרין רכיון דאיכא רוחב
 לאו מקום ב"ה הוא וכשר אבל אם יש סם סבר בעצם
 והוא הפסד מועט מטרופין לה מפר העצם כקברת רבי'
 אפי' שיהיה רוחב ב' אצבעו' ומדמיין ליה לעצם הקולית
 דבכל גוונא טריפה ודוק • **עוד** אודיעך דרך
 כלל שקבלתי מרבתי בירועת דעת הפוסק
 כשכותב דין אחד שיש מקילין ומחמירין והוא כות' דעת
 המחמירין בלשון זה ויש מחמירין וכו' מלמא כתב ויש
 אוקרין כראה שדעת הפוסק שהוא נוטה עם המתירין

זשים עיניך להפרש זה כי הוא אמתיו • **עוף** א' מלח
 במלח בעופות הדבה שפיר קרינן ליה הפסד מועט וטרף
 ודוק • **עוד** זכר חמי שאורע מעשה בע"ק בחנות
 הבשר שמכאו עצם הקולית סבור סבר
 על סבר והיה הדרך הזה מעורב בשאר הבשר הנמכר
 סם באופן שלא היה ניכר בשר הגוף של הדרך הזה
 והתירו את כל הבשר מכא ס"ם המתהפך ולקולא ס"ם
 יבא לחוץ או לא ואת' ליבא מי זה אמר שאני הוא הלוקח
 מבשר גוף הדרך הזה ותולה הפרכות בחבורו והבורר
 תולה בו וא"תל שאני הוא בודאי הלוקח מזה הגוף ס'
 יבא או לי' והדרך השלכיהו חוזה' ודוק ובכ"כ א'
 כעשה מעשה והטרופו את כולו ולא כמכו על ס' שמא יבא
 ובמקום הפסד מועט ורחוי הכי הוא ודוק

שאלה רצד בועה בסיפולי ונאכרה

קודם שתברק מהו **תשו'**
 כך מ"ך בבדיקות המיוחסות לדבני עם ה' סבכא וניקי
 יעא דכסירה מרין ס"ם וסכין הסכים הר' מרס אמנס
 הרב המוהר"ט אל יר' ס"ם אסור ע"ס הטעם עור רחיתי
 סם בפי' ל"ס ב' מ"ס אם בירכה תלויה וינאה מן הבעה
 טריפה כתוב סם וכן בירכה תלויה ביותרת פחותה
 מטרבא דאפא: ואפי' היתה באונה לא אמרין דדונן
 מנין עליה כיון דלא נכרבה בו עיין מהר"י בלח"ג ס' ק"ג
 דכת' דלא נהוג כן ואפי' לדעת זה דוקא כשיש מובלח
 אבל לא בבופה קטה סירבא הוצאת מן בועה מחיתוך
 לחיתוך טריפה לכי שאינם סוככותו על זו כדרך שהם
 כשיש סירבא או נקב לחוד בלא בועה מהר"ק עיין
 שת' מהר"י בלח"ג ס' פ"ג וסם מבואר דאפי' כל הסורכה
 באונה כרחה אל הדופן צר כיון דאיכא בועה טריפה
 לפי מנהג קוסטנדינה כשיש אונה סכנסת כולם בגומא
 שתחתיה שיש בריאה שמצויות כזה הוא כשר הובא דין
 זה במה' דין ע"ם אבל אם למעלה מהאונה הזאת יש
 סרכא מן הקצה אל הקצה ועוברת בולה על האונה
 הזאת הסכנסת בגומא כשנפחין את הריאה אם נעשית
 הסרכה קצרה או אפי' בצמצום נעשית פוה טריפה משום
 דאמר' ע"י נפוח הריאה שמרפחת תדור ללב תתפרק
 וכיון שכן טריפה ואם הסרכא היא רחבה מאד באופן
 כזה כסירה משום דליכא למיחש שמא תתפרק דהרי
 היא רחבה מאד ע"כ מ"ך בכתב' א"א אל על כויר חלק
 וב"ד סי' ל"ה דין דלת בהגה בדין כשיש גומא תחת
 הפיכול דכת' הרב המביא דכסירה משום דאינו עתיד
 להתפרק כתב א"א אל ואל כיון דטרפות זה הזכר
 בגמרא אין לנו להבטוח בטעמים מן הראש כמו שכתב
 הרב בעל ההגה דמי הגיד למד דטעם היתרת הוא מפני
 בעתיד להתפרק זה אינו עתיד ואין לך בטרפיות אלא
 מ"ם חכמים בין להקל בין להחמיר עב"ד וכל דהא דכת'
 הוא הומרא ג' פלמא לנסתה דבגוי אבל לבהמת ישר'
 כסירה

בטורה וראוי הוא הרב המגיה למתוך עליו כי רוב
חכמתו ושלמות לימודו בכל החכמות ידוע ומפורסם
ימעששו וזה מוכרח אכי לומר כי יחסי דלא תיקמי דידיה
אדיריה ולא יאמרלו ולדורך מי יוחא מ"ש בהא דאס יש
סרכא מן הקשה אל הקשה ודוק.

שאלה רצה

בבתי הבנים שהיהודי מקדים לו מעות בסכומות ושוכר
בהם פועלים תחת ידו לבנות ובטבול כך מוזיל גביה
הגנוי אס מותר שיבנו בשבת. **תשובה** דעתו

בזה שאפי' שהיה דין קרקע בחזקות כיון דאיכא יד ג'וי
באמצע הכל יודעין דבטל ג'וי הוא בונה ואדעתא דרדיה
עביד ולא אדעתא דישאל ולא שליחותיה דישאל
קעביד אבל מה אעשה ולא כך קבלתי וראיתי מעשים
בכל יום בע"ק ויושלים תו' שרבנותי ודבמי העיר הוא
מתמירין ברבר ומוכעים לישראל בעל החזקה מאחר
דהיו רואין שהג'וי בעל החצר יעשה כל מה שיאמר לו
הישאל ובפרט אס ירצה אותו במתן בסתר לא יקרב
ברבר ואין בידו כח לשנות לך הסך מזה כי טעמא דמסת'
הא להרחיק לזות שעתו' דלאו כוליה עלמא ריכא גמירי
וראויה היא שבת

תמו ה"ק ח"א בסי' רצה הק"בה לזכות את ישראל וכו' הוא ברחמי ותרצה למען שמו
אלו לתת את חלקי מאהבי שמו ותורתו ויטע בלבי אהבתו ויראתו
ויראני אותו ואת מהו שמח וטוב לב כס'ו

הא לך הלכות נזירות

להרב הגדול מהרי קסטרו
אלהה כאשר נדרתי וחלקתים לסעיפים כדי להקל על
הקורא.

א' הנזיר

אסור ברכיים המפורשים בתורה
בתגלחת ולהטמא למתים ולאכל
דברים שאסרן הכתוב מגפן היון כל ימי נזרו

ב'

האומר לא אכטר מן העול'ער שאהי נזיר ה"ז נזיר מיד
שמה ימות עתה ואס איחר בניירותו' עובר בכל תאחר

ג'

אין אומרים בניירות עד שיוציאו בשפתו דברים
שענינם שיהיה נזיר אע"פ שהן ענינות רחוקות ואע"פ

שאין במשמען לשון נזירות הרי הוא נזיר: כושר הרי
שהיה נזיר עובר לפניו ואמר אהיה ה"ז נזיר הואיל ולבו

היה שיהיה כמו זה ואע"פ שלא פורש ואמ' אהיה כמו זה:
וכן אס אסו בשערו ואמר אהיה כזה או אהיה מכלכל

או אהיה מכלקל או שאמר הריני מכלקל הריני מכלכל
או הרי עלי לשלח פרע ה"ז נזיר והוא שיגמור בלבנו להזיר

ונראה לי שאין מתרכזין לשונו כי אס במתכוון לקבל
הנזיר אבל מי שאומר כן דרך קנס אס אעשה דבר פ'

או אס לא אעשה לא מתרכזין לוטמיה כיון שאינו גומר
בלבו לקבל הנזירות ואדרבה אין לו חפץ בו וכן נראה

מרבירי האחרונים ז"ל וכל עכן אס הנציאו בלשון שבועה
סגס בכזירות ממש שהוציאו בלשון שבועה איכא

פלוגתא ועיון ר"ב ס"מ' ור"ס דס' כ"י ע"ד
אמר הרי עלי כפרים אע"פ שהיה נזיר עובר

ד'

לפניו ואע"פ שהיה בלבנו להזיר אינו נזיר וה"ז
כמו שלא הוציא בשפתו כלל כלום

ה'

כל כינוי נזירות כמזירות כיצד מקומות העלבים
שמשנים הדיובור ואמ' שס הריני נזיר כיוח פזוח

הרי זה נזיר והוא שאכשי אותו מקום קורין כן לנזירות
אומר הריני נזיר מן החרשנים בלבד או מן הזגוס
בלבד או א' הריני נזיר מן התגלחת או הריני נזיר
מן הטומאה בלבד ה"ז נזיר גמור וכל דקרוקי נזירות
עליו ואע"פ שלא היה בלבו להזיר אלא מדבר זה הואיל
ודבר שנאסר ממנו אסור על הנזירים הא"ז גמור אבל
האומר הריני נזיר מן הגמירות או מן הדבילה וכיוצא
בהם ה"ז אסור בהם ואינו נזיר

ו' מוגו לו כוס של יין ונתנו לו לשתות ואמ' ה"כ ממנו
ה"ז אסור באותו כוס בלבד ואינו חייב בניירות
שלא נתכוון זה אלא שלא ישכרו אותו יותר מדאו ואס
הגיע לשכרותו של לוט אין דבריו כלום ואינו חייב על כל
עבירה שיעשה שמשגיגים לשכרותו ס"ל אינו בן חוב.

ז' האומר הריני נזיר ע"מ שאהיה שותה יין או מטמא
למתים או מגלח שער הא"ז ואסור בכלם מפני
שהתנה על מ"ש בתורה וכל המתנה עמ"ב תנאו בטל:
ח' נדר בניזיר ואמ' לא הויתו מדע שהנזיר אסור
ביון או בטומאה או בתגלחת ואלו הויתו יודע לא
הויתו נזיר הא"ז וחייב בכלם שהרי הוא היה יודע שאסר

עצמו בח' מג' מיטין וכבר נתבאר שאפי' שלא נדר אלא
בח' מהס אסור בכלם וה"ז פתח לנדרו אס אומר שאלו
היה יודע שאסור בכלם לא היה נזיר ומתחרט בכך על
נדרו אומר יודע אני שהנזיר אסור בכלם אבל היה דעתי
שמותר אני לשתות יין מפני שאינו יכול להיות בלא יין
או מפני שאני קובר מתים ה"ז אינו נזיר מפני שאלו הם
בכלל נדרים שבנות שאין צריכין שאלה לחסם וכו' להיונו
דוקא בשוגג בכל הנדר שחשב בזה ויתר לו כל הנזירות
אבל אס חשב שבזה יתירו לו א' שתיות יין לבד או ק"מ
ויהיה אסור בטאר הונו כדיון נדר מא' מהס שאסור בכלם:
אמר